

## **Äldre i hemlöshet 2018**

**Socialförvaltningen**  
Boende och behandlingsenheten

Storforsplan 44  
Box 44  
12321 Farsta  
Telefon 08-508 25 211  
marie.svard@stockholm.se  
stockholm.se

**Inledning**

**Bakgrund**

I kommunfullmäktiges budget för 2018 fick socialnämnden i uppdrag att i samarbete med äldrenämnden stärka kapaciteten att tillgodose behovet av stadigvarande boendeplatser för äldre personer i hemlöshet. Under våren beslutade kommunfullmäktige om en extra satsning för målgruppen vilket möjliggjorde att Socialförvaltningens boende- och behandlingsenhet kunde ställa om platser på stödboendet Monumentet till ett boende för personer över 55 år. Enheten har även kunnat tillhandahålla subventionerade, drogfria akut- och utredningsplatser på stöd- och omvårdnadsboende för äldre hemlösa över 65 år. Inom satsningen, som påbörjades i maj och avslutades 31 december 2018, inrättades också funktionen äldrelots.

### **Mål**

- Att i samarbete med äldrenämnden stärka kapaciteten att tillgodose behovet av stadigvarande boendeplatser för äldre personer som lever i hemlöshet.
- Socialförvaltningens boende- och behandlingsenhet ställer successivt om 18 platser på stödboendet Monumentet till ett boende för personer över 55 år.
- Erbjuder drogfria akut- och utredningsplatser på stöd- och omvårdnadsboende för äldre hemlösa över 65 år.

### **Arbetsätt**

Projektet har successivt ställt om en korridor på stödboendet Monumentet till ett seniorboende. Verksamheten har tagit emot både kvinnor och män. Personalgruppen består av boendestödjare, gruppleddare samt biträdande enhetschef. Brukarna har haft möjlighet till utökad externt boendestöd, hemtjänst samt hemsjukvård vid behov. SHIS jourenhet har funnits tillgänglig för brukarna kvällar, nätter och helger då ordinarie personal inte har varit i tjänst. Det har under projekttiden noterats att äldre som flyttat in på Monumentets seniorboende i vissa fall är i behov av bostadsanpassning. Verksamheten har därför etablerat kontakt med arbetsterapeut som har sett över möjliga lösningar.

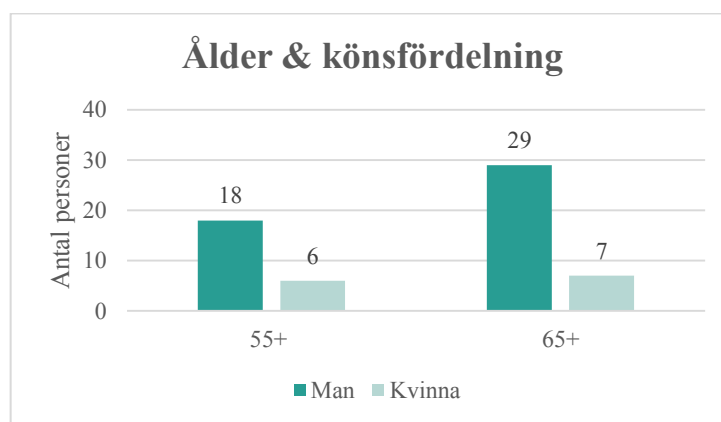
Målgruppen för akut- och utredningsplatserna är personer från 65 år och uppåt i akut hemlöshet utan missbruksproblematik. Under projekttiden har tre boendeplatser varit reserverade på Ljungbacken. För särskilt utsatta kvinnor inom målgruppen har plats erbjudits på Syrenens skyddade stödboende.

Äldrelotsarna, som ingår i stadens uppsökarteam söker aktivt upp, motiverar och länkar äldre personer i akut hemlöshet med att ansöka om stöd. Äldrelotsarna har informerat mottagande enheter om projektet och de nya boendeformerna.

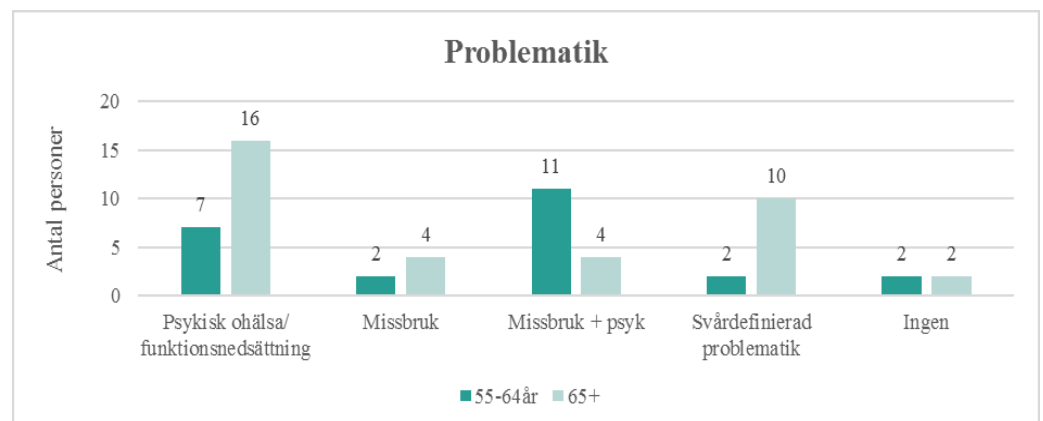
## Resultat

12 personer ur målgruppen har sedan i maj fått plats på Monumentets seniorboende. Planering för att frigöra sex platser till för målgruppen finns.

Det har under projektiden gjorts 14 akutplaceringar på de subventionerade akutplatserna, varav 8 på Ljungbacken och 6 på Syrenen.



Äldrelotsarna har under projektiden haft kontakt med 60 hemlösa, varav 47 män och 13 kvinnor. 24 personer tillhörde åldersgruppen 55+ och 36 personer i åldersgruppen 65+.



Den större delen av de uppsökta personerna bedöms ha någon form av stödbehov. I den yngre gruppen är det vanligare med missbruksproblem, och i den äldre med psykisk ohälsa/funktionsnedsättning.

Äldrelotsarna har länkat till 10 av Stockholm stads 14 stadsdelar samt Enheten för hemlösa, förutom ett fåtal fall där personer visat sig tillhöra någon kranskommun. De flesta ärenden har fått tillhörighet Södermalm SDF och därefter Enheten för hemlösa. 17 personer har blivit akutplacerade på härbärge och 10 personer på en långvarig boendeplacering. 16 personer har inte lyckats länkas till en fungerande kontakt, vilket kan bero på att personer med svår psykisk ohälsa/neuropsykiatrisk problematik ofta nekar kontakt med socialtjänsten.

### **Slutsats**

Sammanfattningsvis har satsningen varit lyckad och bidragit till att äldre hemlösa fått ett stadigvarande och tryggt boende med individuellt anpassat stöd. Monumentets seniorboende är en viktig insats för gruppen äldre i hemlöshet utan missbruksproblematik då de inte har möjlighet att ansöka om andra boendeformer via missbruksenhet. Denna grupp har uppsökarteamet länge träffat på i offentliga miljöer och de bedöms ha en svårdefinierad problematik, möjligen med outhärdad psykisk ohälsa/funktionsnedsättning. De har dessutom ofta ett bristande socialt nätverk och en oförmåga att ta sig ur hemlösheten på egen hand. Ljungbacken och Syrenen har även fångat upp äldre hemlösa utan missbruksproblematik som tidigare hänvisats till otrygg härbärgesmiljö eller till att lösa sin egen situation genom tillfälliga vandrarhemslösningar.

Det har uppstått en del utmaningar i arbetet med att länka äldre hemlösa till stadsdelar. Detta har framförallt gällt stadsdelarnas organisering enheterna emellan samt den praktiska handläggningen, exempelvis då en person har inkomst och samtidigt är i en akut hemlöshet. Konsekvensen har bland annat varit att den äldre fått avslag från försörjningsstöd på vidare akutplacering då pension utbetalats. Glapp i insatser har även uppstått i väntan på att eventuell stödenhet ska kopplas in. Det finns även oklarheter vilken enhet som ska hantera akuta insatser för äldre hemlösa med inkomst samt om en person med inkomst är berättigad stöd under utredning. Problematiken och stödbehovet kan vara diffust och kräver därför ett helhetsperspektiv. Ett behov av att bredda synen på stödbehov inom socialtjänst och äldreomsorg finns. Hemlöshet behöver ses som ett tecken på social problematik som behöver utredas närmare. Det behövs rutiner för att förhindra att äldre i hemlöshet faller utanför hjälpsystemets ramar, exempelvis finns en osäkerhet från socialtjänst och äldreomsorg på vilka grunder en placering på Monumentet ska beviljas.

Boende- och behandlingsenheten kommer fortsätta erbjuda subventionerade akutplatser till äldre hemlösa över 65 år. Ljungbacken

kommer primärt användas men även Syrenen till gruppen kvinnor i behov av skyddat boende. Det subventionerade priset gäller upp till en månads placering. Äldrelotsarna kommer som tidigare fortsätta med att aktivt söka upp, motivera och i samverkan med beställande enhet stödja den äldre mot ett varaktigt boende. Monumentets seniorboende kommer att fortsätta som tidigare med förhoppningen att kunna utöka med en träfflokal.